

som Dommer. Det er muligt; jeg tvivler om det, jeg haaber, at det ikke skal være Tilfældet, fordi jeg haaber, at mit Folk skal være mere fordomsfrit end som saa, men selv om det var Tilfældet, vilde det ikke ssee anden og tredje Gang. Igen skal brydes, og naar Igen er brudt, saa gaaer det. Hvorfor skulde desuden her hos os Folkestemningen være mere afgjort herimod end andetsteds? Jeg er overbevist om, at den ærede Justitsminister har vidst det, længe før den ærede Forespørger iafsten underrettede Thinget derom, at i mange Læder have Iøder kunnet være Dommere i Frankrig og Holland, England og Tydskland. Skulde man da der være mere fordomsfri end i Danmark? Og er man det, skulde man da ikke stræbe i Danmark at blive ligesaa fordomsfri, som man der er, naar man kan være ligesaa fordomsfri, uden at derved den sande Religionsitet lider det mindste Skaar? Jeg skal tillade mig at udtale som min Overbevisning, at der kun er to Veie at gaae, der ere fornuftige. Den ene er, saaledes som i Norges Riges Grundlov af 1814, at udelukke Iøderne fra Landet; det gjorde, som bekjendt, den norske Grundlov af 1814; den udelukkede Iøderne fra Norge. Deri er der Forstand, deri er der Mening, det er Consequents, men det er imidlertid en saa sorgelig Consequents, at Norge opgav denne Bestemmelse i sin Grundlov og opgav den allerede før 17 Aar siden. Men vil man ikke gaae den Vej, saa er der kun en eneste Vej at gaae, og det er den, som Danmarks Riges Grundlov har angivet, den, at alle Landets Borgere, uden Hensyn til deres Tro, have de samme Rettigheder og de samme Pligter uden Undtagelse. Jeg tillader mig at paastaae, at det i enhver Henseende er ikke alene uflogt og forkasteligt at ville have Borgere, som man paalægger alle Borgerpligter, men som man betager visse, om end nok saa saa Borgerrettigheder, men at det tillige er umoralsk, det er usædeligt, det er uchristeligt. Det er usædeligt og uchristeligt ved at unddrage enkelte Borgere, som have alle Borgerpligter, fra Nydelsen af visse Borgerrettigheder, at friste dem til at forlade den Tro, som de dog i Hjertet bekjende; men dertil kan man friste Iøden, naar man siger til ham:

Som Iøde bliver Du ikke Dommer, gaae hen og bild Alverden den Vogn ind, at Du ikke er Iøde længere, men Christen, saa kan Du blive Dommer. Dertil kan man friste ham, og jeg gjentager det, skjøndt jeg vel saae, at den høitærede Justitsminister før smilte deraf, men som alvorlig Mand skal han erkjende Sandheden deraf — det er baade usædeligt og uchristeligt. Den høitærede Justitsminister ryfter paa Hovedet; det kunde dog være, at han, naar han sov paa det og tænkte nærmere over det, forandrede Mening i dette Stykke; men gjør han det ikke, er jeg dog lige sikker paa, at han har Urret. Og jeg er ikke alene sikker derpaa, men jeg er ogsaa sikker paa, at naar Rigsdagen atter træder sammen, og den ærede Justitsminister til den Tid ikke har opgivet sine Betænkneligheder eller nægtet en Iøde Ansættelse som Dommer, naaget han kvalificerede sig dertil, saa vil den ærede Justitsminister, saafremt han endnu til det Dieblif skulde være Justitsminister, blive modtagen med et Lovforslag, der ligefrem kræver denne Ret for Iøden, og saa kunde det dog vel være, at naar Rigsdagen, som jeg haaber, var fribaaren og frifindet nok til at gaae ind derpaa, at den ærede Justitsminister da betænkte sig to og ti Gange paa ikke at indstille en saadan Lov til kongelig Stabfæstelse. Jeg kan ikke nægte, at ligesom det har smertet mig i Egenkab baade af dansk Mand og af Christen, at den ærede Forespørger skulde blive tvungen til at stille en saadan Forespørgsel, saaledes har det smertet og krænket mig baade i Egenkab af dansk Mand og af Christen — jeg gjentager det, — at Danmarks nuværende Justitsminister har kunnet give et saadant Svar paa Forespørgselen, som han har.

Justitsministeren: Jeg troer, at naar det ærede Medlem har sovet paa det, han har sagt, vil han finde, at meget deraf ikke var begrundet, og at han vel kunde have Anledning til at lægge Vægt paa, hvad jeg har stillet i Spidsen for mit Svar, idet jeg nemlig tillod mig at give det betydningfulde Moment til Fortolkningen af den paagjældende Paragraph, som ligger i Grundlovscomiteens Betænkning. Det turde være muligt, at han derefter ikke med saa stor Bestemthed vilde paastaae, at min Mening er